

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1046/3
Podgorica, 29.10.2021. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „**Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica**“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „**Gradska televizija**“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 22. septembra 2021. godine, u okviru jutarnjeg programa „*Rujna zora*“, u terminu od 08:32:48 do 08:39:05 časova (6 minuta i 17 sekundi), podržao i odobrio stereotipizaciju polova i potencirao pripadnost osoba određenom polu (ženskom) kao oblika diskriminacije prema njima.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja programskih sadržaja kojim se potencira pripadnost određenom polu kao obliku diskriminacije prema njima, što je zabranjeno članom 17 st. 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
3. Nalaže se privrednom društvu „Lokalnom javni emiter Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Gradska televizija“ sa standardima definisanim u podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Lokalnom javni emiter Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Gradska televizija“ i jutarnjeg programa „*Rujna zora*“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru ‘Gradska televizija’ upozorenje zbog toga što je u okviru jutarnjeg programa ‘Rujna zora’ dana 22. septembra 2021. godine podržao i odobrio stereotipizaciju polova i potencirao pripadnost osoba određenom polu (ženskom) kao obliku diskriminacije prema njima.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog televizijskog programa „Gradska televizija“, privrednog društva „Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: emiter), uočeno je da je isti u okviru televizijskog programa dana 22. septembra 2021. godine, u okviru jutarnjeg programa „Rujna zora“, u terminu od 08:32:48 do 08:39:05 časova (6 minuta i 17 sekundi), emitovao razgovor novinara (sa terena) sa gospodinom Milošem Mašanovićem, predsjednikom moto kluba „Sokolovi“ (nalaz Sektora za monitoring broj 02-1046 od 28.09.2021. godine).

Imajući u vidu programske standarde vezane za prevenciju diskriminacije po osnovu pola, rodnog identiteta ili društvenog položaja, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula

postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 48 stav 2 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), člana 17 stav 2 Pravilnika o programskim standardima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-10.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1046/1 od 29.09.2021.g.).

Dana 04.10.2021. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva (akt broj 02-1046/2 od 04.10.2021. godine), u kome navodi da „su apsolutni protivnici bilo kakve diskriminacije“, kao i da se u „svom dugogodišnjem radu, kroz mnoge teme i gostovanja, zalažu za jednakost.“

Emiter je istakao da se „transkriptom može steći utisak da se u razgovoru njihovog reportera i njegovog sagovornika diskriminisane žene“, ukazujući da se „transkript ne može analizirati bez slike, bez video-snimka, mimike i govora tijela“, kao i da „video sadržaj daje potpuni dokaz da je u pitanju bila šala“.

U izjašnjenju se posebno ukazuje da „humor, dovrtljivost, empatija i duhovitost su osobine koje krasi reportera, s posebnim akcentom na ‘podgorički humor’ i pogoričke dogodovštine... koje žele da približe gledaocima ‘Gradske televizije’“. Emiter zaključuje da im „apsolutno nije bila namjera da uvrijede bilo koga, posebne žene“, naglašivši da tome idu u prilog i uključjenja reportera „koja je do sada uradio za ‘Rujnu zoru’“, kao i komentari „njihovih gledalaca“.

Na kraju izjašnjenja emiter navodi da je „jedan od njihovih zadataka borba protiv diskriminacije, a ne nikako podsticanje iste“.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 22.09.2021. godine emitovao jutarnji program „Rujna zora“ u terminu od 06:27:46 do 08:59:02 sati (2 sata 31 minut 16 sekundi).

U okviru navedenog sadržaja, u periodu od 08:32:48 do 08:39:05 sati (6 minuta 17 sekundi), emitovan je programski segment čiji je opis dat u tački 2.

2. **Voditeljka u studiju:** „Vrijeme je i za uključenje naše terenske ekipe. Ovog puta govorimo o bezbjednosti motociklista u saobraćaju. Jovane, da li su motociklisti zapravo najugroženiji?“

U nastavku, novinar sa terena uzima izjavu od sagovornika potpisanog kao *Miloš Mašanović, predsjednik moto kluba „Sokolovi“ Podgorica*.

Razgovarali su kratko o humanitarnim akcijama moto klubova, potom i o bezbjednosti u saobraćaju. Nakon toga, od 08:36:21 sati emitovan je razgovor kako slijedi:

Reporter: „Molim te, znači, možemo li da napravimo nekakvu usporedbu ko je na prvom, ko na drugom, trećem mjestu što se tiče tih problematičnih učesnika u saobraćaju? Ko vam je najveći problem od njih? Ajde, možda će nas čuti pa će povesti više računa u budućnosti.“

Mašanović: „To su, to su ljudi koji, koji voze po gradu, koji voze po gradu, to su ljudi gradski ili ti nazovi... Možemo da rečemo žene su najveći problem u saob... Kao učesnici u saobraćaju. Retrovizor, njima to izgleda samo da im auto malo klempavije bude, ništa više.“

Reporter: „Nemoj molim te. Ja obožavam naše dame. Ima ona jedna stara, divna izreka u Crnoj Gori, kada gospođa, gospođica, ženski učesnik u saobraćaju upali brisače to znači da će puni lijevo.“ (prim. aut. sagovornik se smije nakon ovog komentara).

Mašanović: „Ne, kod nas i ja sam čuo da ona kod nas kad joj neko kaže ‘skreni puni lijevo’, ona pune lijevo ili desno.“

Reporter: „Ne to lijevo, drugo lijevo, okej.“

Potom se razgovor odnosio na poređenje vožnje motora u ljetnjem i zimskom periodu, o sve češćem prisustvu žena u moto klubovima i apelu da se povede računa o bezbjednosti motociklista u saobraćaju.

3. Članom 17 st. 2 Pravilnika propisano je da u programima elektronskih medija zabranjeno je emitovanje programskih sadržaja kojim se potencira pripadnost polu kao obliku diskriminacije prema njima.
4. Imajući u vidu temu programskog sadržaja, „*bezbjednost motociklista u saobraćaju*“, mora se istaći da je u citiranom dijelu (tačka 2), predstavljena na neprimjeren način, bez obzira na činjenicu da emiter nije imao namjeru da uvrijedi bilo koga, već da predmetni sadržaj smatra duhovitim („šaljivim“).

Iako je tema predmetnog programskog sadržaja „*bezbjednost motociklista u saobraćaju*“, novinar sa terena i njegov sagovornik, predsjednik moto kluba „Sokolovi“, dio razgovora posvetili su „*ženama u saobraćaju*“, u kojem su na neprimjeren način vršili generalizaciju, stereotipizaciju i podsmijavanje ženama vozačima i na taj način ih diskriminirali po osnovu pola („... *Možemo da rečemo žene su najveći problem u saob... Kao učesnici u saobraćaju... Kao učesnici u saobraćaju. Retrovizor, njima to izgleda samo da im auto malo klempavije bude, ništa više... Ima ona jedna stara, divna izreka u Crnoj Gori, kada gospođa, gospođica, ženski učesnik u saobraćaju upali brisače to znači da će puni lijevo... Ne, kod nas i ja sam čuo da ona kod nas kad joj neko kaže 'skreni puni lijevo', ona pune lijevo ili desno.*“).

Emiter je kroz ozbiljnu temu od javnog interesa, „*bezbjednost motociklista u saobraćaju*“, predstavio učešće žena u saobraćaju na način kojim se podstiču (već postojeće) predrasude i time zanemario dužnost zabrane emitovanja programskih sadržaja kojim se potencira pripadnost određenom polu (ženama) kao obliku diskriminacije prema njima (član 17 stav 2 Pravilnika).

Može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnih sadržaja prekršio standarde vezane za prevenciju diskriminacije po osnovu pola.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-10 od 26.07.2021. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 17 st. 2 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Gradska televizija“ sa standardima definisanim u podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo "Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica" d.o.o.
- Arhiva